

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a jeho členů JUDr. Danuše Novotné, JUDr. Ivany Doubkové, Mgr. Vladimíra Hackla, JUDr. Michala Bartoně a JUDr. Zdeňka Nováka v právní věci navrhovatele: **předseda revizní komise Exekutorské komory** se sídlem Husova 8, Brno, proti kárně obviněnému: **Mgr. F. G.**, soudní exekutor, Exekutorský úřad Vsetín, se sídlem Polášková 77, 757 01 Valašské Meziříčí, zastoupený Mgr. Karlem Ležatkou, advokátem se sídlem Sokolská 22, Ostrava, v řízení o odvolání kárně obviněného proti rozhodnutí kárného senátu kárné komise Exekutorské komory ČR ze dne 27. 5. 2009, č. j. KŽ 17/07-97, při ústním jednání konaném dne 24. května 2012,

t a k t o :

Odvolání **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Předseda revizní komise Exekutorské komory ČR (dále jen „kárný žalobce“, příp. „žalobce“) podal k Exekutorské komoře ČR dne 31. 7. 2007 proti soudnímu exekutorovi Mgr. F. G. (dále jen „soudní exekutor“, případně „exekutor“ nebo „kárně obviněný“) návrh na zahájení kárného řízení pro kárné provinění podle ustanovení § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), kterého se měl dopustit porušením povinnosti obsažené v ustanovení § 2 cit. zákona ve spojení s § 308 občanského soudního řádu („o. s. ř.“).

[2.] Zmíněnou protiprávnost spatřoval kárný žalobce v tom, že Mgr. G. v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 60 EX 65/06 oprávněného FOKR Czech, spol. s r. o. proti povinnému MILNEA, s. p. v likvidaci, dal pokyn k realizaci svého exekučního příkazu o přikázání pohledávky z účtu povinného s bezvýhradným příkazem „provedte“ peněžním ústavům ČSOB, a. s. a Živnostenské bance, a. s., ačkoliv věděl, že předtím bylo vydáno usnesení o odkladu provedení exekuce Okresním soudem v Olomouci ze dne 9. 8. 2006, č. j. 47 Nc 4258/2006 - 68. Následkem toho došlo k odepsání peněžních prostředků z účtu povinného ve prospěch účtu exekutora. Usnesení o odkladu provedení

exekuce bylo exekutorovi doručeno dne 11. 8. 2006, příkaz k realizaci exekuce vyhotovil dne 13. 9. 2006.

[3.] Kárný žalobce odůvodnil návrh tím, že v daném případě exekutor věděl o odkladu výkonu rozhodnutí, tzn. byl si vědom toho, že nelze činit žádný úkon ke zmenšení majetku povinného. Přesto tak učinil, byť sám v záznamu o podání vysvětlení učiněném před Policií ČR dne 7. 3. 2007 uvedl, že usnesení o odkladu výkonu rozhodnutí mu bylo doručeno dne 11. 8. 2006. K tvrzení Mgr. G., že odklad výkonu rozhodnutí nebyl pravomocný a že tedy mohl provádět příslušné úkony, žalobce oponoval tím, že již vydáním odkladu musí být exekuční řízení zastaveno. Podle ustanovení § 308 odst. 1 o. s. ř. totiž platí, že povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno toto usnesení před provedením výkonu, neprovede peněžní ústav výkon rozhodnutí, dokud mu nebude soudem doručeno vyrozumění, že odklad byl zrušen. Z toho prý plyne, že za této situace nemůže konat ani soudní exekutor.

II. Vyjádření soudního exekutora

[4.] Obviněný exekutor ve vyjádření ze dne 30. 9. 2007 uvedl, že se kárného provinění nedopustil. Velmi obsáhle argumentuje příklady z oblasti advokátní etiky a na základě některých kárných rozhodnutí České advokátní komory dovozuje, že svým jednáním nemohl narušit důstojnost exekutorského povolání; ostatně žaloba tento skutek ani nijak nevymezuje.

[5.] Exekutor dále popisuje skutkové okolnosti daného případu a tvrdí, že kárný žalobce nedostatečně akcentoval specifika úpravy exekučního řízení oproti obecné úpravě obsažené v o. s. ř., když existenci těchto odlišností připouští i Nejvyšší soud (viz stanovisko zn. Cpjn 200/2005). Exekuční řízení se totiž dělí do dvou částí: na řízení o nařízení exekuce a na řízení o provedení exekuce. Soudní exekutor nemá možnost si vybrat, zda exekuci provede či nikoliv, jelikož jedná ex offio.

[6.] Jakkoliv je pravdou, že se na provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu použijí přiměřeně příslušná ustanovení o. s. ř., je nutno při jejich aplikaci přihlídnout ke zvláštnostem exekuce prováděné soudním exekutorem. Především, provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu peněžního ústavu provede vždy exekutor a nikoliv peněžní ústav. Podle ustanovení § 306 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 307 věta první stejného zákona se tato exekuce provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu u peněžního ústavu a jejím vyplacením oprávněnému. Z toho plyne, že k provedení exekuce dojde až vyplacením pohledávky oprávněnému, nikoliv již samotným připsáním na účet soudního exekutora. Exekutor totiž není zástupcem oprávněného.

[7.] Takto nazíráno z ustanovení § 308 odst. 1 o. s. ř. plyne, že je-li exekutorovi doručeno usnesení o povolení odkladu provedení exekuce, pak tento exekuci příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu neprovede, tj. nevyplatí oprávněnému pohledávku odepsanou exekutorovi z účtu u peněžního ústavu až do doby, kdy odpadne tato překážka provedení exekuce. Exekutor se proto porušení § 308 o. s. ř. nedopustil.

[8.] V daném případě ostatně nenastaly ani žádné závažné následky případného nesprávného postupu kárně obviněného, jelikož bylo prokázáno, že poukázané pohledávky z účtů u peněžních ústavů oprávněnému vyplaceny nebyly, exekutor je má na

svém účtu a vyčkává na rozhodnutí soudu o žalobě na zrušení podkladového rozhodčího nálezů.

[9.] Mgr. G. tak shrnuje, že k „provedení exekuce“ v daném případě nedošlo, povinnosti stanovené exekučním řádem neporušil a i pokud by tomu tak nebylo, nenastal škodlivý následek.

III. Průběh dalšího řízení

[10.] Dne 27. 5. 2008 se konalo před kárným senátem kárné komise EK jednání, kde kárně obviněný Mgr. G. zejména uvedl, že usnesení o odkladu exekučního řízení mu bylo doručeno dne 11. 8. 2006. O nabytí právní moci tohoto rozhodnutí se dozvěděl až na základě osobní návštěvy u Okresního soudu v Olomouci. Přípis nazvaný realizace exekučního příkazu, kterým peněžním ústavům přikázal odepsat finanční prostředky ve prospěch účtu soudního exekutora, podepsal dne 13. 9. 2006 za situace, kdy věděl o nepravomocném odložení exekuce. Částka na účtu exekutora je 39 mil. Kč; celková vymáhaná částka činí cca 48 mil. Kč.

[11.] Rozhodnutím kárného senátu kárné komise EK ze dne 27. 5. 2009, č. j. KŽ 17/07-97, byl Mgr. G. uznán vinným tím, že v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 60 EX 65/06 oprávněného FOKR Czech, spol. s r. o. proti povinné MILNEA, s. p. v likvidaci, vydal dne 13. 9. 2006 v rozporu s ustanovením § 54 odst. 1 exekučního řádu pokyn k realizaci svého exekučního příkazu o přikázání pohledávky z účtu povinného s bezvýhradným příkazem „provedte“ peněžním ústavům ČSOB, a. s. a Živnostenské bance, a. s., ačkoliv věděl, že předtím bylo vydáno usnesení o odkladu provedení exekuce Okresním soudem v Olomouci ze dne 9. 8. 2006, č. j. 47 Nc 4258/2006 - 68, které mu bylo doručeno dne 11. 8. 2006, v důsledku čehož došlo k pokračování provádění exekuce odepsáním peněžních prostředků z účtu povinného u předmětných peněžních ústavů ve prospěch účtu soudního exekutora. Za to mu bylo uloženo kárné opatření – pokuta ve výši 300 000 Kč, a dále mu byla uložena povinnost zaplatit náhradu nákladů kárného řízení ve výši 6000 Kč.

[12.] V odůvodnění rozhodnutí kárný senát uvedl, že připsání prostředků na účet soudního exekutora peněžním ústavem je provedením exekuce. Zejména ve vztahu k nákladům exekuce totiž exekutor již žádné další úkony neprovádí. Připsání peněžních prostředků na účet exekutora má za následek hmotněprávní splnění vymáhané pohledávky, což potvrzuje soudní judikatura (viz rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 1. 2006, sp. zn. 26 Co 504/2005, in: č. 66/2007 Sb. s. r. s., anebo rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 3594/2007). Kárný senát EK neshledal žádný důvod pro jakýsi dualismus postupu při výkonu rozhodnutí a exekuce, a proto doručení usnesení o odkladu exekučního rozhodnutí představuje „absolutní stopku“ vůči všem úkonům soudního exekutora. K uložení pokuty přistoupil kárný senát proto, že provinění Mgr. G. shledal velmi závažným. Jeho jednáním totiž bylo zásadně a protizákonně zasaženo vlastnické právo povinného. Při stanovení výše pokuty vycházel kárný senát z výše majetkového prospěchu, který takto Mgr. G. získal. Za přitěžující okolnost bylo označeno rovněž to, že exekutor dosud nenapravil následky svého protiprávního jednání a i nadále trvá na správnosti svého postupu.

[13.] Proti tomuto rozhodnutí podal Mgr. G. dne 30. 6. 2009 odvolání, v němž namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Situace, kdy se finanční prostředky nacházejí na účtu soudního exekutora, totiž není totožná se situací, kdy se tyto prostředky nacházejí na účtu peněžního ústavu. Kárný senát EK nesprávně zaměnil hmotněprávní institut „splnění dluhu povinným“ s procesním vymezením „provedení exekuce“. Rozdíly při výkladu procesní úpravy při výkonu rozhodnutí podle části šesté o. s. ř. a provedení exekuce podle exekučního řádu plynou z objektivních rozdílů zákonné úpravy, což je dáno především postavením soudního exekutora jako osoby pověřené výkonem veřejné moci.

[14.] Exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu se proto provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu u peněžního ústavu a jejím vyplacením oprávněnému. Do tohoto okamžiku k provedení exekuce nedojde. Připsáním pohledávky na účet exekutora ještě k provedení exekuce nedochází. V tomto smyslu je třeba přiměřeně vykládat i ustanovení § 308 odst. 1 o. s. ř., tzn. je-li soudem povolen odklad provedení exekuce, potom exekutor exekuci příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu neprovede, tj. nevyplatí oprávněnému pohledávku odepsanou exekutorovi z účtu u peněžního ústavu až do doby, kdy tato překážka provedení exekuce neodpadne.

[15.] Nad tento rámec exekutor nesouhlasí s úvahou kárného senátu EK, který prý shledal výkon obhajoby jako přítěžující okolnost. Nehodnotil ani osobu kárně obviněného, tedy jeho bezúhonnost, a naopak akcentoval záměr exemplárního potrestání. Kárné opatření považuje exekutor za nepřiměřené. Navrhuje zproštění kárné žaloby, neboť se kárného provinění nedopustil.

[16.] Dne 3. 7. 2009 Mgr. G. svoje odvolání doplnil, když zpochybnil správnost řízení před kárným senátem EK. Namítl, že byl nejprve informován o tom, že při ústním jednání dne 27. 5. 2009 bude kárný senát jednat ve složení Mgr. Ing. R. O. (předseda), JUDr. M. R. a JUDr. J. H. Předsedou však byl nakonec JUDr. R.; navíc v rozhodnutí je v záhlaví jako členka senátu uvedena JUDr. J. Š., která však jeho členkou nebyla. Kárně obviněný poukázal rovněž na nebývale dlouhou dobu projednávání kárné žaloby, přičemž z jeho strany nebyly činy žádné obstrukce. Zejména zdůrazňuje, že k projednání věci došlo při prvním ústním jednání dne 27. 5. 2008, nicméně rozhodnuto bylo až dne 27. 5. 2009.

[17.] O odvolání Mgr. G. Exekutorská komora nerozhodla.

IV. Řízení před Nejvyšším správním soudem

[18.] Nejvyšší správní soud převzal dle čl. I., bodu 28. zákona č. 183/2009 Sb., kterým se mění exekuční řád a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 7/2009 Sb., rozhodování v kárných věcech soudních exekutorů. V souladu s bodem 7., čl. II. přechodných ustanovení zákona č. 183/2009 Sb. byla Nejvyššímu správnímu soudu Exekutorskou komorou ČR předána spisová dokumentace i k předmětnému kárnému řízení.

[19.] Z důvodu předložení návrhu Nejvyššího správního soudu Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na zrušení přechodných ustanovení k části první, čl. II., bodů 3., 4., 5., 6., a 7. zákona č. 183/2009 Sb. pro rozpor s ústavním pořádkem, bylo kárné řízení

v uvedené věci usnesením kárného senátu ze dne 2. 12. 2009, č. j. 11 Kseo 5/2009 - 63, přerušeno. Ústavní soud nálezem ze dne 3. 8. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 38/09 (č. 269/2011 Sb.), tento návrh zamítl. Tím pominul důvod přerušení řízení, a proto soud rozhodl usnesením ze dne 6. 10. 2011, č. j. 11 Kseo 1/2009 - 45, o pokračování v řízení.

[20.] Na toto řízení se vztahuje přechodné ustanovení zákona č. 183/2009 Sb., podle jehož čl. II bod 6. platí, že „na řízení o odvolání, o kterém nebylo rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i o odvolání podle bodu 4 věty druhé, se použijí přiměřeně ustanovení zákona o řízení ve věcech soudců a státních zástupců. O odvolání rozhodují senáty, které jednají a rozhodují v řízení ve věcech soudců. Nezamítne-li Nejvyšší správní soud odvolání, napadené rozhodnutí zcela nebo zčásti zruší a sám ve věci rozhodne.“

V. Podstatné okolnosti plynoucí z exekučního a soudního spisu

[21.] Kárný senát Nejvyššího správního soudu si vyžádal exekuční spis zn. 060 Ex 65/2006 a spis Okresního soudu v Olomouci zn. 47 Nc 4258/2006. Z jejich obsahu k výše uvedeným skutečnostem konstatuje následující:

- Usnesením ze dne 1. 3. 2006, č. j. 47 Nc 4258/2006 - 26, Okresní soud v Olomouci nařídil exekuci k uspokojení pohledávky oprávněné FOKR Czech, spol. s r. o. proti povinnému MILNEA, s. p. v likvidaci, ve výši 17 901 985 Kč s příslušenstvím. Provedením exekuce pověřil soudního exekutora Mgr. F. G.
- Dne 9., 16. a 22. 3. 2006 vydal Mgr. G. exekuční příkazy přikázáním pohledávky z účtů povinného vedených u Komerční banky, ČSOB, Raiffeisenbank, Živnostenské banky a HVB Bank.
- Okresní soud v Olomouci usnesením ze dne 9. 8. 2006, č. j. 47 Nc 4258/2006 - 68, odložil provedení exekuce nařízené shora citovaným usnesením ze dne 1. 3. 2006, a to do pravomocného skončení řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 4 Cm 47/2006. Toto usnesení bylo Mgr. G. zasláno mailem a obdržel je dne 10. 8. 2006 v 10.32 hod., v listinné podobě je pak dostal dne 11. 8. 2006. Toto usnesení okresního soudu potvrdil Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 14. 9. 2006, č. j. 40 Co 1160/2006 - 109, doručeným exekutorovi dne 5. 10. 2006. Citované usnesení okresního soudu o odložení provedení exekuce nabylo právní moci dne 11. 10. 2006.
- Rovněž dne 10. 8. 2006 exekutor přikázal peněžním ústavům (Živnostenská banka, Komerční banka, Raiffeisen bank, ČSOB) provést odepsání finančních prostředků z účtů povinného na účet soudního exekutora.
- Dne 13. 9. 2006 exekutor vyzval ČSOB a Živnostenskou banku k realizaci exekučního příkazu odepsáním finančních prostředků z účtů povinného na účet soudního exekutora.
- Ze spisu plyne, že Komerční banka převedla na účet exekutora z účtu povinného dne 15. 9. 2006 částku 13 141 885,32 Kč a dne 29. 9. 2006 částku 17 861 192,92 Kč a Živnostenská banka dne 18. 9. 2006 částku 5 689 025,43 Kč.

VI. Průběh ústního jednání

[22.] V průběhu ústního jednání kárný žalobce odkázal na obsah svého návrhu a zejména zdůraznil, že jakkoliv v průběhu řízení před kárným senátem EK došlo k určitým formálním pochybením, tyto nedosahují takové intenzity, že by mohly zpochybnit správnost vydaného rozhodnutí. Např. k uvedení JUDr. Š. v záhlaví zjevně došlo pouze mechanickým přetažením složení senátu z jiného textového souboru.

[23.] S argumentací Mgr. G. ohledně účinků odkladu provedení exekuce a zejména pojmu „provádění exekuce“ kárný žalobce nesouhlasí a má za to, že pokud by měla platit, vedla by k absurdním důsledkům. To dokumentoval na příkladech jiných forem exekuce, např. prodejem nemovitosti, kdy provedením exekuce je již prodej nemovitosti a nikoliv teprve převod peněz. Kárný žalobce rovněž zdůraznil, že soudní exekutor je platebním místem.

[24.] Jakkoliv je pravdou, že současné znění ustanovení § 54 exekučního řádu je poněkud odlišné než tomu bylo v rozhodné době, nelze z toho dovozovat, že postup soudního exekutora mohl být v minulosti odlišný. I tehdy totiž platilo, že odklad provedení exekuce znamenal zastavení všech úkonů, které exekutor prováděl, pokud by tyto mohly jakkoliv zasáhnout povinného. Kárný žalobce rovněž poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 14 Kse 4/2011 a také 15 Kse 1/2009, z něhož plyne, že pro uznání viny exekutora je existence újmy irelevantní.

[25.] Zástupce kárně obviněného rovněž odkázal na písemná podání, která v této věci učinil, a nad jejich rámec zdůraznil, že v daném případě byla řešená právní otázka spornou, což ostatně potvrdil i následný vývoj legislativy, kterým došlo ke změně ustanovení § 54 exekučního řádu, takže teprve jeho současné znění nevyvolává pochybnosti o správném způsobu výkladu.

[26.] Skutková situace je v projednávaném případě jednoznačná a je pravdou, že dne 11. 8. 2006 Mgr. G. obdržel opakovaně citované usnesení okresního soudu o odkladu vykonatelnosti exekuce. Je však třeba zdůraznit, že peněžní prostředky měly být převedeny na účet exekutora již dříve, a to na základě předchozích výzev bankovním ústavům, učiněných v březnu a srpnu. Úkony učiněné dne 13. 9. 2006 tak pouze navázaly na úkony předchozí, nebyly ničím novým a byly učiněny v podstatě pouze proto, že bankovní ústavy dříve nereagovaly tak, jak měly.

[27.] Pokud kárný žalobce argumentuje příklady jiných typů exekuce, namítl zástupce kárně obviněného, že nelze na exekutory při jejich praktické činnosti klást tak přísné nároky, aby domýšleli všechny myslitelné varianty řešení. Úkol exekutora je vymezen zákonem a kárně obviněný měl za to, že podle tehdejší zákonné úpravy prováděla v režimu o. s. ř. výkon rozhodnutí banka, zatímco podle exekučního řádu exekutor.

[28.] Zástupce kárně obviněného rovněž konstatoval, že Mgr. G. z daného případu neměl vůbec žádný profit a předmětné finanční prostředky jsou na jeho účtu „zamrazeny“ dodnes z důvodu opatření státního zastupitelství.

VII. Posouzení věci soudem

[29.] Podle ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu v relevantním znění platilo, že „[j]estliže exekutor závažně nebo opětovně porušil povinnost stanovenou tímto zákonem nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání (dále jen „kárné provinění“), může mu být v kárném řízení uloženo některé z těchto opatření:

- a) *napomenutí,*
- b) *písemné napomenutí,*
- c) *pokuta až do výše stonásobku minimální mzdy,*
- d) *odvolání z exekutorského úřadu.*“

[30.] V nyní projednávané věci ze shora popsané rekapitulace plyne, že kárný soud zde vystupuje *de facto* v postavení odvolacího orgánu, jelikož rozhoduje o důvodnosti podaného odvolání a přezkouvává zákonnost a věcnou správnost citovaného rozhodnutí kárné komise EK ze dne 27. 5. 2009. Z hlediska znění ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu je přitom zřejmé, že pochybení Mgr. G. nebylo shledáno v oblasti důstojnosti exekutorského povolání, nýbrž v závažném porušení tohoto zákona.

[31.] Nejvyšší správní soud se musel nejprve zabývat námitkou obsaženou v doplnění odvolání kárně obviněného ze dne 3. 7. 2009, ve kterém kárně obviněný zpochybnil správnost řízení před kárným senátem EK. K tomu zdejší soud s ohledem na obsah spisu uvádí, že dne 29. 4. 2008 byl Mgr. G. řádně obeslán s tím, že senát bude jednat ve složení předseda JUDr. M. R. a členové JUDr. O. M. a JUDr. J. H. V tomto složení skutečně kárný senát jednal (viz protokol o jednání ze dne 27. 5. 2008). Z obsahu tohoto protokolu ostatně ani neplyne, že by kárně obviněný vůči tomuto složení senátu uplatnil jakékoliv námitky. Toto jednání bylo nicméně odročeno na neurčito a pokračováno v něm bylo dne 27. 5. 2009, přičemž v jeho úvodu byla konstatována změna v obsazení kárného senátu s tím, že novým členem se stal Mgr. Ing. R. O., předsedou byl i nadále JUDr. R. a dalším členem JUDr. H. Tento senát následně vyhlásil rozhodnutí, přezkouvávané na základě podaného odvolání zdejším soudem. Ani proti tomuto složení kárně obviněný však nepodal žádnou námitku, když je výslovně protokolováno, že „nepodává námitku podjatosti proti novému členu kárného senátu“. Zdejší soud proto má za to, že tato námitka není důvodná, jelikož zjevně nedošlo k porušení žádných procesních práv kárně obviněného. Pokud je pak v záhlaví napadeného rozhodnutí kárného senátu EK jako členka senátu namísto Mgr. O. uvedena JUDr. Š., jedná se sice o zcela zjevné pochybení, nicméně pochybení administrativního a písařského rázu, které není způsobilé jakkoliv zpochybnit jeho věcnou správnost a kárný soud přijímá vysvětlení, které učinil v průběhu jednání zástupce kárného žalobce.

[32.] Rovněž délka kárného řízení v daném případě jistě nebyla přiměřená, nicméně kárný soud má za to, že mimo jiné i z těchto důvodů zákonodárce zcela změnil koncepci kárných řízení ve věcech exekutorů. Úkolem Nejvyššího správního soudu v této věci však není rozhodovat o tvrzené nečinnosti kárného senátu EK, nýbrž přezkoumat zákonnost a věcnou správnost jeho rozhodnutí.

[33.] K samotnému vytýkanému kárnému provinění Mgr. G. soud nejprve konstatuje, že za nesporné považuje skutkové okolnosti daného případu. Kárně obviněný je totiž ve svých písemných vyjádřeních a ani v průběhu ústního jednání před zdejším soudem nerozpíroval a nesouhlasil pouze s jejich právním posouzením. Kárný soud má proto za postaveno najisto, že Mgr. G. vyzval finanční ústavy (ČSOB a Živnostenská banka) k realizaci exekučního příkazu odepsáním finančních prostředků z účtů povinného na jeho účet dne 13. 9. 2006 za situace, kdy mu bylo známo, že okresní soud rozhodl o odkladu provedení exekuce, byť v té době ještě nepravomocně.

[34.] Základ argumentace obsažené v odvolání spočívá v odlišení postupu podle exekučního řádu a podle o. s. ř. Do vyplacení vymáhané pohledávky oprávněnému totiž

podle názoru kárně obviněného k provedení exekuce nedojde, neboť exekutor není zástupcem oprávněného, nýbrž orgánem vykonávajícím veřejnou moc. Nejvyšší správní soud ve svých úvahách přitom vycházel z toho, že za situace, kdy kárně obviněný staví svoji obhajobu do značné míry na odlišení relevantního a současného znění ustanovení § 54 odst. 1 exekučního řádu, je nepřipadná argumentace rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 20. 6. 2011, sp. zn. 14 Kse 4/2011 (in: www.nssoud.cz), jak učinil při ústním jednání zástupce kárného žalobce, jelikož toto rozhodnutí interpretuje toliko zákonnou úpravu platnou, tedy aktuální, a nevyjadřuje se k úpravě předchozí.

[35.] Z relevantního znění ustanovení § 54 odst. 1 exekučního řádu plyne, že „[o]dloží-li soud exekuci na návrh povinného podle § 266 odst. 1 občanského soudního řádu, potom soud uvede dobu, na kterou exekuci odkládá. Po uplynutí doby odkladu exekutor i bez návrhu pokračuje v provádění exekuce.“ Podle ustanovení § 266 o. s. ř. (1) *Na návrh může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, jestliže se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo pro příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen. (2) I bez návrhu povinného může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, lze-li očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven (§ 268).*“ Současně podle ustanovení § 308 odst. 1 o. s. ř. platí, že „[p]ovolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí (§ 266) a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno usnesení o povolení odkladu před provedením výkonu, neprovede peněžní ústav výkon rozhodnutí, dokud mu nebude soudem doručeno vyrozumění, že odklad byl zrušen.“

[36.] K argumentaci kárně obviněného, která zazněla zejména v průběhu ústního jednání před Nejvyšším správním soudem a která se týkala odlišného znění ustanovení § 54 exekučního řádu v současnosti a v rozhodné době, soud konstatuje, že jakkoliv k určité změně došlo, tato změna se netýká sporné právní otázky. V dříve platném i současném znění citovaného ustanovení byl totiž obsažen výslovný odkaz na § 266 odst. 1 o. s. ř. a nezměněna zůstala rovněž věta, podle níž „po uplynutí doby odkladu exekutor i bez návrhu pokračuje v provádění exekuce“. Doplnění § 54 odst. 3 věta první za středníkem o výslovný poukaz, dle něhož po dobu odložení exekuce „exekutor nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce“, proto zdejší soud považuje toliko za zpřesnění již dříve poměrně jednoznačného zákonného ustanovení a nikoliv za zásadní odchylku od úpravy dřívější, jak tvrdí kárně obviněný.

[37.] Ze znění a zejména smyslu citovaných zákonných ustanovení v jejich relevantním znění má totiž kárný soud za zcela zřejmé, že odklad výkonu rozhodnutí musí znamenat okamžité přerušení všech úkonů směřujících k vynucení povinnosti povinného. Platí, že „exekutor nesmí činit takové faktické úkony, které by směřovaly k bezprostřednímu provedení exekuce. Tyto následky nastávají okamžikem doručení příslušného usnesení exekutorovi a nevyčkává se právní moci“ (viz Kasíková, Kučera, Plášil, Šimka, Jirmanová, Hubáček: *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti – komentář*, 1. vyd., C. H. Beck, 2007, str. 198). Smyslem tohoto institutu je totiž předcházení nepříznivým a často i nevratným následkům pro povinného, způsobeným bezodkladným provedením exekuce. Zdejší soud dodává, že tento doktrinální výklad byl činěn již ve vztahu k relevantnímu a nikoliv aktuálnímu znění ustanovení § 54 exekučního řádu.

[38.] Z výslovné dikce citovaného ustanovení § 54 odst. 1 exekučního řádu plyne, že exekutor pokračuje v provádění exekuce až po uplynutí doby stanovené v rozhodnutí o odložení výkonu rozhodnutí, což nelze logicky vyložit jinak (*arg. a contrario*), než že do

uplynutí této doby provádět exekuci nesmí. Z použitého pojmu „provádění“ a nikoliv „provedení“ je přitom zřejmé, že nesmí činit žádné další dílčí exekuční úkony, nikoliv jen exekuci dokončit. Zdejší soud přitom nepochybuje o tom, že příkaz exekutora k provedení odepsání finančních prostředků z účtu povinného představuje dílčí úkon činěný v rámci provádění exekuce, jelikož jinak by neměl žádný rozumný smysl. Jak navíc uvedl kárný senát EK v odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve vztahu k nákladům exekuce již exekutor žádné další úkony neprovádí, takže v tomto směru se dokonce jedná o provedení exekuce.

[39.] Pokud kárně obviněný staví svoji obhajobu na tom, že k provedení exekuce nedochází připsáním peněžních prostředků na účet exekutora, nýbrž teprve vyplacením pohledávky oprávněnému, je třeba uvést, že odložení exekuce představuje povinnost okamžitě přerušit všechny prováděné úkony směřující k vynucení povinnosti povinného, což v daném případě Mgr. G. zcela zjevně nerespektoval. Jeho argumentace se přitom jeví kárnému soudu jako značně účelová a neudržitelná, jelikož jestliže je smyslem odkladu - u tohoto typu exekuce - ochrana povinného před nevratným zásahem do jeho majetkové sféry, pak je v zásadě lhostejno, zda k tomuto zásahu dojde tím, že jsou převedeny jeho finanční prostředky na účet exekutora anebo přímo povinnému. Podstatné je, že s nimi nemůže disponovat a je zasaženo jeho vlastnické právo k nim.

[40.] Jak k tomu kárný senát EK zcela správně odkázal v odůvodnění napadeného rozsudku, podle ustálené judikatury civilních soudů (viz zejména rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 2. 2009, sp. zn. 32 Cdo 3594/2007, in: www.nsoud.cz) platí, že „věřitel nemá právo na úroky z prodlení ze zaplacené částky od okamžiku, kdy dlužník dluh zaplatil v rámci exekučního řízení do rukou soudního exekutora. K tomuto posouzení dospěl na základě úvahy, že platba exekutorovi provedená v rámci nařízené exekuce je plněním vymáhané pohledávky, neboť exekutor přijímá plnění jako osoba oprávněná plnění jménem věřitele přijmout. To má tedy ten důsledek, že zaplacením dluhu dlužníkem na účet exekutora dluh dlužníka vůči věřiteli zaniká a že případné prodlení exekutora s předáním vymožené částky oprávněnému je pak věcí vnitřního vztahu mezi nimi (tj. mezi exekutorem a oprávněným), nemůže však jít jakkoliv k tíži povinného, který dluh splnil.“ Rovněž z citovaného právního názoru je tedy zřejmé, že převod finančních prostředků z účtů povinného na účet exekutora představuje úkon činěný v rámci provádění exekuce. Soudem povolený odklad provedení výkonu rozhodnutí se proto nepochybně vztahuje i na tento úkon.

[41.] Na výše uvedeném právním závěru kárného soudu nic nemění ani stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 200/2005 ze dne 15. 2. 2006, kterým naopak argumentuje kárně obviněný. V tomto stanovisku totiž není obsaženo nic konkrétního k otázce odkladu provedení výkonu rozhodnutí, a pouze se zde obecně uvádí, že „občanský soudní řád má vůči exekučnímu řádu povahu předpisu subsidiárního, z čehož plyne, že subsidiární se použije tehdy a jen tehdy, jestliže předpis obecný sám konkrétní úpravu nemá, resp. když určitou situaci, vlastní upraveným vztahům, sám nereguluje. Má-li však být současně - v obecné rovině - aplikován občanský soudní řád, musí být výklad exekučního řádu podáván tak, aby s občanským soudním řádem byl navzájem slučitelný. Není účelné, aby jedna a táž právní otázka byla vykládána v řízení o výkon rozhodnutí jinak než v řízení exekučním. Tam, kde exekuční řád (výslovně) na konkrétní otázku neodpovídá, je tím přilehlavé dát přednost úpravě zakotvené v občanském soudním řádu před názorem, že i bez toho je daná úprava exekučního řádu úplná (a použitelnost občanského soudního řádu vyloučena). ... To neznamená, že lze přehlížet zvláštnosti úpravy exekučního řízení, jež jsou odůvodněny jeho podstatou a účelem.“

Výše uvedený právní názor zdejšího soudu s tímto stanoviskem Nejvyššího soudu zcela zjevně není v rozporu, jelikož subsidiaritu o. s. ř. nikterak nezpochybňuje. Řešení v nyní projednávané věci je navíc značně jednodušší, protože ustanovení § 54 odst. 1 exekučního řádu přímo odkazuje na § 266 odst. 1 o. s. ř., takže nemůže být pochyb, které ustanovení tohoto subsidiárního předpisu je na tyto případy použitelné. Ustanovení § 308 odst. 1 o. s. ř. pak přímo odkazuje na § 266 stejného zákona, takže o jeho použitelnosti i pro postup exekutora nemůže být rozumných pochyb.

[42.] Soud proto ohledně viny exekutora uzavírá, že kárně obviněný exekutor Mgr. G. tím, že v předmětném řízení nerespektoval usnesení Okresního soudu v Olomouci o odkladu provedení exekuce a v rozporu s ním dal příkaz k odepsání peněžních prostředků z účtu povinného, závažně porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 54 odst. 1 exekučního řádu ve spojení s § 266 a § 308 odst. 1 o. s. ř. a dopustil se tak kárného provinění ve smyslu ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu. Právní posouzení skutkových okolností v této věci, učiněné kárným senátem EK, proto zdejší soud shledal zcela správným.

[43.] Ohledně rozhodnutí o trestu (resp. kárném opatření) je soud značně limitován shora citovaným (viz bod 20) ustanovením zákona č. 183/2009 Sb., podle jehož čl. II bod 6. platí, že „*nezamítne-li Nejvyšší správní soud odvolání, napadené rozhodnutí zcela nebo zčásti zruší a sám ve věci rozhodne.*“ Jak plyne ze shora uvedeného, kárně obviněný popsáním jednáním závažně porušil svoji zákonnou povinnost a zasluhuje přísný trest. Za situace, kdy kárný senát EK uložil Mgr. G. pokutu ve výši 300.000 Kč, přičemž proti tomuto rozhodnutí podal odvolání pouze kárně obviněný, však nepřipadá s ohledem na zásadu zákazu *reformationis in peius* v daném případě jiná možnost rozhodnutí soudu než odvolání zamítnout jako nedůvodné, jelikož je vyloučeno, aby soud v tomto značně atypickém řízení, kde rozhoduje jako faktická odvolací instance proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, z podnětu odvolatele toto rozhodnutí změnil v jeho neprospěch. Proto rozhodl o zamítnutí odvolání.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 24. května 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda kárného senátu